

Poslovanje koroškega gospodarstva v letu 2012

-
- ❖ Analiza narejena na osnovi AJPES-ove Informacije o poslovanju gospodarskih družb ter kazalnikov poslovanja KAPOS, ki jo je pripravila SKEP GZS
  - ❖ Analizo pripravila Tatjana Kupnik
-

Dravograd, 4. junij 2013

Poslovanje gospodarstva v letu 2012 še bolj ranljivo, poslovni in finančni izidi odražajo krčenje gospodarske aktivnosti, rezultate izboljšuje le prodaja na tujih trgih.

O poslovanju v letu 2012 je AJPES-u poročalo 1.135 družb (4,8 % več kot leta 2011).

- **Prihodki koroških družb v letu 2012 tudi po štirih letih rasti še niso dosegli ravni iz leta 2008 (-12,9 %).**
- **Izvoz leta 2012 je raven prodaje na tujih trgih iz leta 2011 presegel za 1,3 odstotka, glede na leto 2008 pa zaostaja za 9 odstotkov, v glavnem zaradi propada sistema Prevent. Prodaja na trgih EU je glede na leto 2008 manjša za 11,2%, na trgih izven EU pa večja zgolj za 1 %.**
- **Neto dodana vrednost na zaposlenega se je v letu 2012 zmanjšala na 32.777€ in dosega le 97,7 vrednosti iz leta 2011.**

Med družbami je bilo **90,4 % mikro, 6,1 % majhnih, 2,2 % srednjih in 1,3 % velikih družb**. V primerjavi z letom 2011 se je povečal delež mikro družb, zmanjšal pa delež vseh ostalih družb.

Na rezultate poslovanja so odločilno vplivale družbe s področja predelovalnih dejavnosti. Največji vpliv na skupne rezultate poslovanja so imele družbe iz občin Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem in Dravograd.

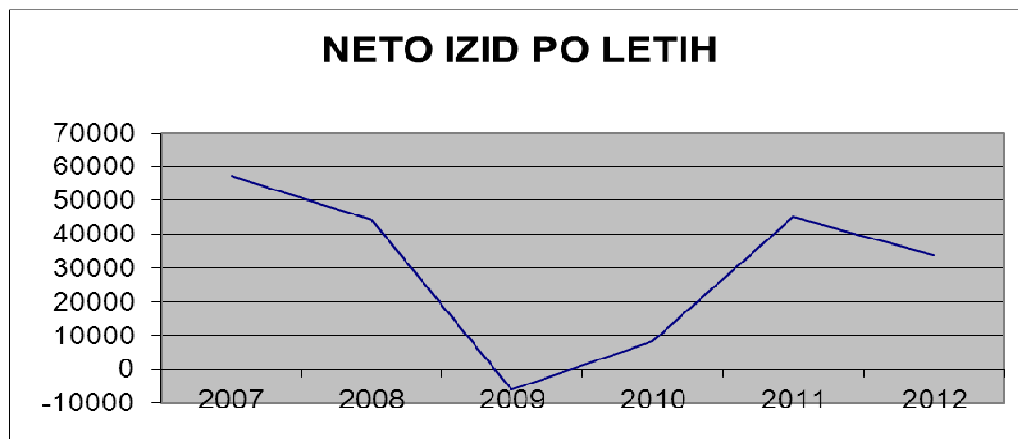
Družbe so v letu 2012:

- Zaposlovale **12.089 delavcev**, 1,6 % več kakor v letu 2011.
- Ustvarile **1.647.171 tisoč evrov prihodkov**, 1,5 % manj kakor v letu 2011.
- **Zmanjšale prihodke za 1,5 % in odhodke za 0,4 %**, kazalnik celotne gospodarnosti pa je znašal 1,03.
- Ustvarile **396.242 tisoč evrov neto dodane vrednosti**, 0,8 % manj kakor v letu 2011. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 32.777 evrov, 2,3 % manj kakor v letu 2011.
- Ugotovile **59.335 tisoč evrov čistega dobička**, 6 % manj kakor v letu 2011. Čisti dobiček je ugotovilo 779 družb, 68,6 % vseh.
- Imele **25.451 tisoč evrov čiste izgube**, 64,1 % več kakor v letu 2011. Čisto izgubo je ugotovilo 315 družb, 27,6 % vseh. V družbah z izkazano izgubo je bilo zaposlenih 2.734 delavcev oziroma 22,6 % vseh.
- Ugotovile **33.884 tisoč evrov neto čistega dobička** (v letu 2011: 47.614 tisoč evrov).
Največ neto čiste izgube izkazuje področje gradbeništva (3.229 tisoč evrov), po posameznih občinah pa občina Dravograd (3.562 tisoč evrov).
Največji neto čisti dobiček je bil dosežen v področju predelovalnih dejavnosti (20.207 tisoč evrov), po posameznih občinah pa v občini Mežica (17.944 tisoč evrov).

Neto poslovni izid v obdobju 2007 – 2012 se je gibal tako (podatki v tisoč EUR):

LETO	ČISTI DOBIČEK	ČISTA IZGUBA	NETO ČISTI DOBIČEK + NETO ČISTA IZGUBA -
2007	77.649	20.307	57.342
2008	65.548	21.323	44.225
2009	38.849	44.823	-5.974
2010	48.010	39.713	8.297
2011	63.601	18.410	45.191
2012	59.335	25.451	33.884

NETO IZID PO LETIH

V letu 2012 beležimo rahlo poslabšanje večine kazalnikov poslovanja in padec neto čistega poslovnega izida. Na poslabšanje uspešnosti poslovanja družb kažejo tudi kazalniki produktivnosti, saj jih večina izkazuje nižje vrednosti kot za leto 2011.

Zaposleni

Struktura glede na velikost precej odstopa od republiškega povprečja. Na Koroškem je zgolj 26% vseh zaposlenih v velikih podjetjih ustvarilo 42,2% prihodkov regije.

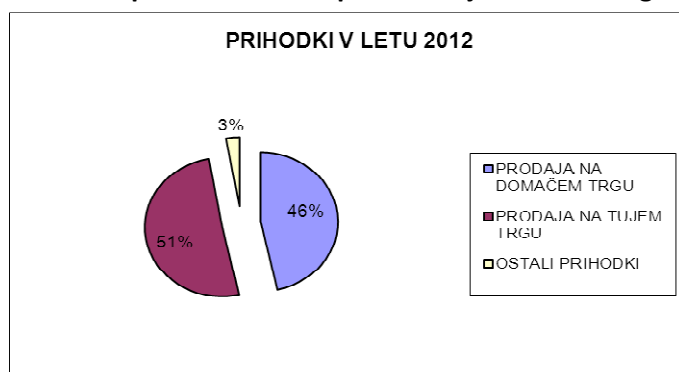
Velikost	ZAPOSLENI – delež v %	
	SLOVENIJA	KOROŠKA
Mikro	27,7	25,5
Majhne	15,5	20,5
Srednje	16,7	27,5
Velike	40,1	27,1
SKUPAJ	100,0	100,0

Prihodki, odhodki

Prihodki v letu 2012 so za 1,5 odstotka pod letom 2011. Ustvarjeni na domačem trgu v letu 2012 so za 3,7 odstotka pod ravniyo leta 2011, zaradi osvajanja novih trgov so se posledično najbolj povečali prihodki od prodaje na trgih izven EU.

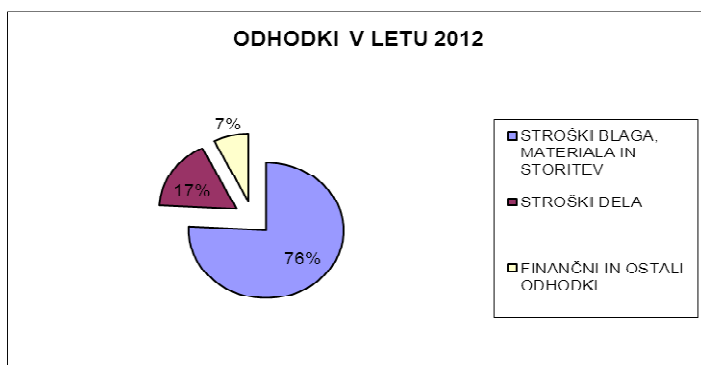
Družbe so v letu 2012 ustvarile 1.647.171 tisoč evrov prihodkov, 2,5 % manj kakor v letu 2011. Večino celotnih prihodkov, 98,7%, so pomenili poslovni prihodki, 0,9 % finančni prihodki in le 0,4 % drugi prihodki.

Struktura posameznih vrst prihodkov je razvidna iz grafičnega prikaza:

Družbe so v letu 2012 ugotovile **1.604.753 tisoč evrov odhodkov**, 0,4 % več kakor v letu 2011. Večino celotnih odhodkov, 98,3 %, so pomenili poslovni odhodki, 1,6 % finančni odhodki in le 0,1 % drugi odhodki.

Struktura posameznih vrst odhodkov je razvidna iz grafičnega prikaza:

Med poslovnimi odhodki so bili po obsegu največji **stroški blaga, materiala in storitev**, ki so bili v primerjavi z letom 2011 manjši za 1,8 %. Na drugem mestu so bili **stroški dela**, ki so v primerjavi z letom 2011 bili večji za 2,6 %.

Družbe so v letu 2012 za **plače** namenile 196.340 tisoč evrov, 2,9 % več kakor v letu 2011. V letu 2012 je bila **povprečna mesečna plača na zaposlenega 1.353 evrov**, 1,3 % večja kakor v letu 2011, hkrati pa za 5,8 % nižja kot na republiškem nivoju.

Po posameznih dejavnostih so najvišje plače izplačevali v dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro (1.853 EUR), po posameznih občinah v občini Črna na Koroškem (1.617 EUR), po velikosti pa v velikih družbah (1.450 EUR).

• IZVOZ

395 koroških izvoznikov (družb) je v 2012 ustvarilo 834,8 milijonov evrov čistih prihodkov na tujem trgu. Delež regije v slovenskih čistih prihodkih od prodaje na tujem trgu znaša 3,2 odstotka, manjši je delež pomurske regije, notranjsko – kraške in zasavske regije. Glede na število izvoznikov je delež še nižji in znaša 2,41 % (Koroška 395 izvoznikov, SLO 16.400). Leta 2008 je imel povprečen regijski izvoznik 33 zaposlenih, lani le 25.

Ključni pokazatelji poslovanja koroških izvoznikov:

	2012	Index 12/11	2011	2010	2009	2008
Število družb	395	-	367	369	355	329
Prihodki	1.442.244.014	100,6	1.446.315.684	1.245.324.615	1.173.149.578	1.529.351.865
Odhodki	1.399.252.373	100,1	1.410.160.663	1.239.649.907	1.159.941.891	1.494.934.052
Neto čisti dobiček / izguba	33.865.769	86	37.965.532	5.423.946	-8.778.869	32.571.632
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.837	97,1	34.481	31.975	27.111	31.812
Stroški dela v DV v %	67,1	104,1	64,9	67,6	72,7	64,6
Povprečno št. zaposlenih	9.864	101,9	9.830	9.346	10.963	10.897

Dobiček, izguba in neto čisti dobiček

V Sloveniji število družb z dobičkom v 2012 pada, število družb z izgubo raste, na Koroškem pa se je minimalno povečalo število družb, ki so poslovale z dobičkom, število izgubašev pa se je povečalo kar za 15%.

Čisti dobiček v znesku 59.335 tisoč evrov je v letu 2012 izkazalo 779 družb, to je 68,6 % vseh. Čisti dobiček se je v primerjavi z letom 2011 zmanjšal za 6 %. Večino čistega dobička (51,1 %) so ugotovili v 11 družbah, od katerih je vsaka ustvarila več kot 1 milijon evrov čistega dobička. Prvih pet po čistem dobičku: Tab Mežica, Metal Ravne, Petrol Energetika, Energija RM in Eurocity.

Čisto izgubo v znesku 25.451 tisoč evrov je v letu 2012 ugotovilo 315 družb, to je 27,8 % vseh. V primerjavi z letom 2011 je bila čista izguba večja za 64,1 %. Večje zneske čiste izgube (nad 1 milijon evrov) je v letu 2012 ugotovilo 6 družb, katerih skupen znesek izgube predstavlja 57,7 % celotne izgube regije. Prvih pet: Lesna TIP Otiški vrh, Kograd IGEM, Gradnje IGEM, JC SG in SGP Kograd Igem.

• REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB GLEDE NA VELIKOST

Družbe se v skladu s 55. členom ZGD-1 razvrščajo v mikro, majhne, srednje in velike na podlagi podatkov dveh zaporednih poslovnih let. Velikost se izračunava na podlagi števila zaposlenih v poslovnem letu, čistih prihodkov od prodaje ter vrednosti aktive ob koncu poslovnega leta.

Razvrstitev družb glede na velikost v letu 2012 je razvidna iz naslednjih podatkov:

TEMELJNI PODATKI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE NA DAN 31.12.2012	
	VELIKOST DRUŽB	število delež v %	število delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %	
SKUPAJ	1.135	100,0	12.089	100,0	1.601.485	100,0	1.340.798	100,0
Mikro	1026	90,4	3.046	25,2	290.798	18,2	345.949	25,8
Majhne	69	6,1	2.475	20,5	336.778	21,0	240.962	18,0
Srednje	25	2,2	3.293	27,2	300.658	18,8	253.238	18,9
Velike	15	1,3	3.275	26,2	673.251	42,2	500.649	37,3

Podatek	Koroška	Velike družbe	Srednje družbe	Majhne družbe	Mikro družbe
Neto izid v 1000 EUR	33.884	17.381	3.044	4.235	9.224
Plače na zaposlenega (EUR)	1.353	1.450	1.368	1.344	1.242
Dodana vr. na zaposlenega (EUR)	32.777	39.382	30.046	31.724	29.482

Večina družb, kar 1.026 ali 90,4 % vseh, je sodila med **mikro** družbe. Zaposlovale so 25,2 % vseh delavcev in z 25,8 % vseh sredstev ustvarile 18,2 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Mikro družbe so ustvarile 22,7 % neto dodane vrednosti regijskega gospodarstva, poslovno leto pa so zaključile z neto čistim dobičkom v višini 9.224 tisoč evrov, ki je bil kar za 16,3 % večji kot v letu 2011.

V letu 2012 je bilo 69 **majhnih** družb, ki so zaposlovale 20,5% vseh delavcev, dosegle 21% vseh čistih

prihodkov od prodaje in imele 18 % vseh sredstev.

Ustvarile so 19,8 % neto dodane vrednosti regije ter oblikovale 4.235 tisoč evrov neto čistega dobička.

25 **srednjih** družb je zaposlovalo 27,2 % vseh delavcev, doseglo 18,8 % vseh čistih prihodkov od prodaje in imelo 18,9 % vseh sredstev družb.

Oblikovale so 25 % neto dodane vrednosti regije, poslovno leto pa so zaključile z neto čistim dobičkom v višini 3.044 tisoč evrov.

Kot vedno je na rezultate poslovanja odločilno vplivalo 15 **velikih** družb, ki so zaposlovale 26,2% vseh delavcev, dosegle 42,2 % vseh čistih prihodkov od prodaje in imele 37,3 % vseh sredstev družb. Velike družbe so ustvarile 32,6% neto dodane vrednosti regijskega gospodarstva. Končni rezultat njihovega poslovanja v letu 2012 je neto čisti dobiček v višini 17.381 tisoč evrov.

• REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO DEJAVNOSTIH

Za Koroško je najpomembnejše področje po številu zaposlenih in po ustvarjenih prihodkih vedno področje **predelovalnih dejavnosti**. 258 družb tega področja je zaposlovalo 67,8 % vseh delavcev, ki so z 61,4 % vseh sredstev ustvarili 62,1 % vseh čistih prihodkov od prodaje.

Družbe, ki so uvrščene v področje predelovalnih dejavnosti, so poslovno leto 2012 zaključile z neto čistim dobičkom v znesku 20.207 tisoč evrov.

Udeležba in vpliv družb predelovalne dejavnosti je v Koroški regiji bistveno večji kot na republiškem nivoju.

V spodnji preglednici so prikazani deleži (v %) predelovalne dejavnosti v celotnem gospodarstvu po številu družb, številu zaposlenih, čistih prihodkih od prodaje in vrednosti aktive:

PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	Število družb	Število zaposlenih	Čisti prihodki od prodaje	Vrednost aktive
KOROŠKA REGIJA	22,7	67,8	62,1	61,4
SLOVENIJA	12,0	37,6	30,0	23,4

• REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB PO OBČINAH

Največ aktivnih družb je v občini Slovenj Gradec (31,8 % vseh družb), le te so zaposlovale 28,7% vseh zaposlenih v regiji.

Največ čistih prihodkov od prodaje so oblikovale družbe iz občine Ravne na Koroškem (31,6 %).

Z neto čisto izgubo so poslovanje zaključile družbe s področja občine Dravograd (3.562 tisoč evrov) in Vuzenica (1.129 tisoč evrov).

Po zaslugi TAB d.d. izkazujejo najugodnejši rezultat družbe iz občine Mežica, saj so ustvarile 17.944 tisoč evrov neto čistega dobička (ali za 58,2 % več kot v letu 2011).

POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU GOSPODARSKIH DRUŽB V LETU 2012		
E L E M E N T I	OBDOBJE	VREDNOST
ŠTEVILO POSLOVNIH SUBJEKTOV	2011	1.083
(število predloženih letnih poročil)	2012	1.135
	INDEKS	104,8

PRIHODKI	2011	1.671.552
(v tisoč EUR)	2012	1.647.171
	INDEKS	98,5
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA DOMAČEM TRGU	2011	796.006
(v tisoč EUR)	2012	766.682
	INDEKS	96,3
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA TRGU EU	2011	660.502
(v tisoč EUR)	2012	669.258
	INDEKS	101,3
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA TRGU IZVEN EU	2011	155.681
(v tisoč EUR)	2012	165.545
	INDEKS	106,3
ODHODKI	2011	1.612.004
(v tisoč EUR)	2012	1.604.753
	INDEKS	99,6
STROŠKI DELA	2011	263.618
(v tisoč EUR)	2012	270.526
	INDEKS	102,6
STROŠKI PLAČ	2011	190.815
(v tisoč EUR)	2012	196.340
	INDEKS	102,9
POVPREČNA MESEČNA PLAČA NA ZAPOSLENEGA	2011	1.336
(v EUR)	2012	1.353
	INDEKS	101,3
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	2011	63.120
(v tisoč EUR)	2012	59.335
	INDEKS	94,0
ČISTA IZGUBA POSLOVNEGA LETA	2011	15.506
(v tisoč EUR)	2012	25.451
	INDEKS	164,1
NETO POSLOVNI IZID (čisti dobiček minus čista izguba)	2011	47.614
(v tisoč EUR)	2012	33.884
	INDEKS	71,2
SREDSTVA	31.12.11	1.307.501
(v tisoč EUR)	31.12.12	1.340.798
	INDEKS	102,5
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2011	11.902
	2012	12.089
	INDEKS	101,6
NETO DODANA VREDNOST	2011	399.312
(v tisoč EUR)	2012	396.242
	INDEKS	99,2
NETO DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA (v EUR)	2011	33.550
	2012	32.777
	INDEKS	97,7

OSNOVNI PODATKI PO PODROČJIH DEJAVNOSTI								
TEMELJNI PODATKI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE 31.12.2012	
PODROČJA DEJAVNOSTI	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %
SKUPAJ	1.135	100	12.089	100	1.601.485	100	1.340.798	100
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	10	0,9	158	1,3	13.469	0,8	15.206	1,1
B Rudarstvo	4	0,4	37	0,3	3.114	0,2	5.790	0,4
C Predelovalne dejavnosti	258	22,7	8.191	67,8	993.974	62,1	823.480	61,4
D Oskrba z el. energijo, plinom in paro	22	1,9	165	1,4	121.363	7,6	67.512	5,0
E Oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja	11	1,0	288	2,4	17.528	1,1	14.260	1,1
F Gradbeništvo	111	9,8	683	5,6	55.524	3,5	59.146	4,4
G Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	251	22,1	747	6,2	166.597	10,4	114.823	8,6
H Promet in skladiščenje	65	5,7	541	4,5	58.968	3,7	48.578	3,6
I Gostinstvo	51	4,5	168	1,4	10.047	0,6	25.861	1,9
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	60	5,3	199	1,6	19.720	1,2	13.716	1,0
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	6	0,5	5	0,0	229	0,0	3.145	0,2
L Poslovanje z nepremičninami	22	1,9	31	0,3	4.146	0,3	32.288	2,4
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	195	17,2	434	3,6	87.315	5,5	69.074	5,2
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	17	1,5	210	1,7	36.946	2,3	18.029	1,3
P Izobraževanje	9	0,8	56	0,5	2.968	0,2	1.201	0,1
Q Zdravstvo in socialno varstvo	27	2,4	118	1,0	6.373	0,4	9.228	0,7
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	7	0,6	22	0,2	1.795	0,1	18.318	1,4
S Druge dejavnosti	9	0,8	36	0,3	1.409	0,1	1.143	0,1

OSNOVNI PODATKI PO OBČINAH								
TEMELJNI PODATKI	DRUŽBE		ZAPOSLENI		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE		VREDNOST AKTIVE 31.12.2012	
OBČINA	število	delež v %	število	delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %	znesek v tisoč EUR	delež v %
SKUPAJ	1.135	100,0	12.089	100,0	1.601.485	100,0	1.340.798	100,0
ČRNA NA KOROŠKEM	20	1,8	199	1,6	51.536	3,2	41.610	3,1
DRAVOGRAD	136	12,0	1.340	11,1	174.687	10,9	188.450	14,1
MEŽICA	59	5,2	962	8,0	198.081	12,4	143.262	10,7
MISLINJA	58	5,1	105	0,9	21.268	1,3	20.564	1,5
MUTA	45	4,0	668	5,5	69.012	4,3	53.552	4,0
PODVELKA	16	1,4	128	1,1	19.621	1,2	8.740	0,7
RADLJE OB DRAVI	97	8,5	737	6,1	64.717	4,0	60.142	4,5
RAVNE NA KOROŠKEM	212	18,7	3.337	27,6	505.802	31,6	451.573	33,7
SLOVENJ GRADEC	361	31,8	3.464	28,7	391.207	24,4	284.183	21,2
UZENICA	26	2,3	410	3,4	32.618	2,0	24.955	1,9
PREVALJE	97	8,5	721	6,0	72.249	4,5	61.709	4,6
RIBNICA NA POHORJU	8	0,7	18	0,1	686	0,0	2.058	0,2

Dodana vrednost na zaposlenega je za leto 2012 je znašala v Sloveniji 38.006 EUR, na Koroškem pa 32.777 EUR.

Dodana vrednost je novo ustvarjena vrednost in izraža predvsem gospodarsko aktivnost družb. Predstavlja kosmati donos od poslovanja, zmanjšan za stroške blaga, materiala in storitev in drugih poslovnih odhodkov. Dodana vrednost v znesku 397.311 tisoč evrov je ugotovilo 935 družb, izgubo na substanci v znesku 1.069 tisoč evrov pa 155 družb.

Družbe so v letu 2012 ustvarile 396.242 tisoč evrov **neto dodane vrednosti**, 0,8 % manj kakor v letu 2011. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 32.777 evrov, 2,3 % manj kakor v letu 2011.

POMEMBNEJŠE POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA DRUŽB V LETIH OD 2008 DO 2012					
POSTAVKE POSLOVNEGA IZIDA	Znesek v tisoč EUR				
	2008	2009	2010	2011	2012
Prihodki	1.890.502	1.385.229	1.475.587	1.691.017	1.647.171
Odhodki	1.829.966	1.384.403	1.458.005	1.633.904	1.604.753
Neto dodana vrednost	438.690	358.195	361.096	403.410	396.242
Čisti dobiček	65.548	38.849	48.010	63.601	59.335
Čista izguba	21.323	44.823	39.713	18.410	25.451
Neto čisti dobiček/izguba	44.225	-5.974	8.297	45.191	33.884
Število družb, ki so predložile letno poročilo	986	1.011	1.059	1.083	1.135

ZAKLJUČEK

Napovedi, kakšno bo poslovanje koroškega gospodarstva v letu 2012, ki smo jih pripravili v začetku leta, so se uresničile. Evidentno je, da so se rezultati slovenskega gospodarstva v letu 2012 v primerjavi z 2011 bistveno poslabšali, slabši so tudi rezultati koroških družb, a vendarle je razlika v prid regije opazna. Slovensko gospodarstvo dosega zgolj 36% neto čistega dobička iz leta 2011, koroško pa 71%. Po doseženem neto čistem dobičku se regija uvršča na visoko četrto mesto, večji dobiček so dosegli v osrednjeslovenski regiji, jugovzhodni Sloveniji in v spodnjeposavski regiji.